

Székely Udvarhely

Csik-, Háromszék-, Marostorda- és Udvarhelyvármegyék székely érdekeit védő politikai ujság.

Előfizetési ára: egész évre 50 leu, félévre 25 leu, negyed-
évre 12 leu 50 bani. Egyes szám 1 leu.
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyíll-tér soronkint 3 leu.

A szerkesztésért felelős:
Ebert András
Kiadja: A lapkiadó-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorhei (Székelyudvar-
hely) Boulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31 sz.
Megjelen minden vasárnap.

Vigyázz székely! Kakuk van a fán!

Egy provencai legenda szerint a pásztor, mikor a »Monte silence« mellett hajtja el a nyáját, leveszi a kolompos nyakáról a csengőt, mert ez a hegy a legkisebb zajra is összedőlhet.

Önkéntelenül is ez a legenda jut eszünkbe, amikor látjuk a székelyföldi »magyar-szervekedés« agilis pásztorait titokban sügni-bügni, résztvevőket toborzani a június 14-iki gyűlésre. Néma csöndben, bámulatos titoktartással dolgoznak, agitálnak, verbuválnak, . . . káromkodnak és fohászcodnak. Hogy semmi feltűnés ne legyen, még kolomposaik nyakáról is leszedték a csengőket: nehogy a hegy idő előtt összedőljön!

Miért e rettegés, miért e titkolózás? Néhány tollvonással rámutathatnánk ennek igazi alapokára. De nem tesszük! A körülmények — sokkal előbb, mint gondolnók — sajnálatosan be fogják mutatni a székelyföldi »magyar szervekedés« igazi céljait és a mire egyesek máris számítanak: alkalmat fog adni néhány kifelé készülő urnak, hogy glóriás fejjel repatriáltat-hassa magát és leszedhesse ott künn Magyarországon képzelt »hazafiságának«, magába beszélt »önfeláldozásának« gyümölcsseit. Mert itt elsősorban nem a nép érdeke, hanem a személyes érdek a fő.

Titkolódzás nélkül pedig hogyan is sikerülhetne a már hónapokkal azelőtt kiszemelt és kijelölt »hét ur«-nak az impozáns egyetértéssel történő egyhangu megválasztása? Csak céhbüliek választathatók és a gyűlésen csak »megbizottak«, jobban mondva »bizhatók« vehetnek részt. Pró-

báljon valaki ellenük felszólalni, más hangulatot teremteni, igazságokat arcukba vágni . . . az elnök előre be van dresszírozva a feleletre: »kitől kapta a megbízást?«

Hát erre mi, a független székely szervezkedésnek a hivei, a megalkotandó *székely néppárt*-nak uttörői, magunk is kíváncsiak vagyunk: *kitől kapták ezek az urak a megbízást?*

Ki bizta meg a kolozsváriakat arra, hogy védőszárnyaikat Erdély egész területére, a csatolt magyar részekre, sőt még a bukovinai csángókra is kiterjesszék?

Ki volt az a világosan látó fő, hogy ép ezekre az urakra esett a választása, akik 2 évig aludtak s közbe ezeket repatriáltattak, a magyar tisztviselői kar tekintélyes részét pedig koldusbotra juttatták? Valaki csak talán megbizta őket, mert ilyen nagytekintélyü urakról föl sem tétélezhetjük, hogy »önjelöltek«, jobban mondva: »stréberek« volnának?

S ki adott megbízást az udvarhelyi szervezkedő gyűlés rendezőinek? Ki ad megbízást a június 14-iki gyűlésen résztvevőknek? Vajjon elég megbízásnak az, ha a papnak, felekezeti tanítónak néhány komája összeül és pálinkaszó mellett kikiáltják »megbizott«-nak?

Hát ide jutottunk? Az a hires, évszázadokon át féltve őrzött székely demokrácia, székely jogegyenlőség, székely politikai önérzet ide fajult, erre sülyedt le? . . .

Szomorú volna, ha úgy volna! Hál' Istennek nem úgy van! Székely népünk akarva tartja magát távol ettől a mozgalom-

tól, mert kezdettől fogva bizalmatlan vele szemben. Nem azonosítja magát ezen politikai Don Kihoték szélmalom harcával, gögös nekirugaszkodásaikkal . . . Székely népünk bevárja türelmesen azt az időpontot, amikor *önmaga erejével*, senkit ki nem hagyva, senkit sem mellőzve, kiépítheti a székely nép érdekeit védő *székely néppártot*, amelynek élére azokat fogja állítani, akikben föltétlenül megbízhatik és akiket *önmaga* fog megválasztani.

Addigra ez a néhány politikai kakuk: papok, birtokaikat féltő földbirtokosok, esküt nem

tett tisztviselők, néhány ügyvéd, felekezeti tanító és egy-két komájuk — csak árulják el a székely érdekeket a kolozsváriaknak; ők is, mi is hálásak leszünk ezért. A kolozsváriak menten akcióba léphetnek és hamarosan lejárathatják magukat.

Mi pedig megláthatjuk, kik a székely szervezkedésnek igazi ellenségei, kik vetnek gáncsot a székely néptömeg öntudatos, komoly és mindenek felett demokratikus politikai megmozdulása elé? Meg kell ismerjük egymást. Mert ez a fő! S azért örömmel tekintünk a június 14-iki gyűlés lefolyása elé, amelynek megtarthatása mellett, illetékes helyen magunk is szót emeltünk.

Hogy szeretik ők a székelyt!?

Székely-e vagy székely-magyar a székely?

Mind gyakrabban és gyakrabban olvasom az erdélyi magyar lapok hasábjain ezt az új elnevezést: »székely-magyarság«. Rendszerint akkor szokták használni ezt az előttem eddig ismeretlen faji elnevezést, a mikor a magyarság vezetői, vagyis a magukat vezetőknak mondó urak valamelyes nagyobb szabású, a magyarság érdekében tervezett megnyilatkozásra készülnek.

Az az akció, amely pár hónappal ezelőtt Kolozsvárról indult ki s amely — a mint hallottam — a magyarságnak szervezkedését tüzte ki célul azért, hogy jövőre nézve a politikában tényleges szerephez juttassa a magyarságot, üdvös és nemes. De valóban nem tudom megérteni azokat az embereket, akik mihelyt arról van szó, hogy a székely nép érdekei — külön is — megvédendők, méregbe mártott tollal igyekeznek mindazokat, akik ilyen irányu elveket hangoztatnak, még talán az apagyilkossággal is megvádolni csak azért, hogy saját fajtájuk előtt lehetetlenné tegyék.

Mi sohasem bántjuk őket. Mióta a nyilvánosság előtt megjelentünk,

egyetlen egyszer sem bántottunk senkit, aki politikai meggyőződésünket nem osztja és osztotta.

Hát bűn az kérem, ha én, a hozám legközelebb álló rokonom érdekeit igyekszem védeni és megővni anélkül, hogy ezen ténykedésemmel másnak kárt okoznék!? Hiba az, ha székely népünket óva intjük a tulkapásoktól és nem irritáljuk lép-ten-nyomon a lelkét?

Ha ezt a politikát követnők, meg vagyunk győződve arról, hogy az erdélyi magyar sajtó részéről csak kisebb méretű támadásoknak volnánk kitéve. Szerepünk háládatosabb és nyugalmasabb volna. Mert a mint most történik az erdélyi magyar gócpontokon, a tulajdonképeni intézők, nyugodtan szívják szivarukat a kávéházak asztalánál s a kis emberke pedig, akinek eszéágában sem volt politizálni, a nyugodtan szivarozó urak befolyása következtében a sziguranáknál, a rendőrségeknél stb. elmélkedik a priccsen arról, hogy miért is kellett neki a politika kaviccsos ösvényére lépni? . . .

Nekünk az ilyen politika nem célunk. Mi munkára serkentjük né-

pünket, mert úgy gondoljuk, hogy valamely nép boldogságának alapfeltétele az anyagi jólét. Mi nem separálunk. Mi védjük azt, ami megvan s igyekszünk lassankint — a mennyire lehetséges — azon jogainkat, amelyeket az 1919 ik évben olyan meggondolatlanul feladtunk, újból megszerezni.

Néhány héttel ezelőtt a kolozsvári magyarság egy kiváló és már koránál fogva is nagy tapasztalatokkal bíró embere, egy előtte megjelent székely küldöttségnek — a többek között — a következő kijelentést is tette: *»Mi szeretjük a székelyeket«*.

Meg vagyunk győződve arról, hogy az Erdély délkeleti részében elszigetelten lakó székelyek, akik magyarságukat annyi évszázadon keresztül, annyi szenvedés és keserűség között, mindig meg tudták őrizni, hálaival gondolnak e nemes szavakra. Engedtessék meg azonban, hogy a magunk részéről is reflektálhassunk azokra.

Ötszáz ezer lakosa van a Székelyföldnek. Ötszáz ezer székely őrzi féltve magyarságát a mesgyéken és ötszáz ezer székely igyekszik a legjobb akarattal, a legkeményebb munkával — de a megértés olajágával kezében — faji jellegét továbbra is fenntartani. Küzd, dolgozik. Talp alattnyi földjét véres verejtékkel műveli. Alig volt s van még ma is Erdélyben kulturhely, ahol a szellemi munkások és munkások tekintélyes hányada nem a Székelyföld fia és leányai közül telnék ki.

Miért kellett tehát ennek a tekintélyes embernek külön hangsúlyoznia azt, hogy **ő szereti a székelyeket?** Miért kellett a székelyekről, mint külön fajról megemlékeznie? Hisz éppen Kolozsváron, hol ezelőtt egy pár hónappal néhány erdélyi ur az erdélyi magyarság szervezkedése körül fáradozott, — a legnagyobb ellenkezésre talált a székelyeknek külön való megemlézése.

Ugy tudjuk, hogy a szervezkedés módozatait megállapító előértekezetekre a Székelyföldről külön senkit sem hívtak meg Kolozsvárra. A mozgalom céljait csak nagyjából ismerjük, de úgy képzeljük, hogy a székelyeket nem akarták separálni s így hát, mint ilyeneket nem is kezelték külön.

De ha ez így van, akkor **miért szeretik őket külön is?**

Vagy ha mégis értik azt a mozgalom vezetői, hogy az ötszáz ezernyi faj erőss támasza lehet Erdélyben a kisebbségnek, **miért igyekeznek a „székely“ nevet a köztudatból törölni?**

Miért gyártanak új szavakat: Székely-magyarság!?

Hol olvassuk a magyar történelem lapjain ezt az elnevezést?...

Hiszen az erdélyi fejedelmek idejében is a székely székek főemberét: a székelyek kapitányának nevezték és nem a székely-magyarok kapitányá-

nak. A fejedelmek idejében székely kiváltságokról, székely örökösödési jogról stb. volt szó...

Ne gyártsunk uraim új neveket, ne tartsunk új keresztelőket! Magyar a székely akkor is, ha nem nevezzük őt székely-magyaroknak.

Talán azt tartják veszedelmesnek, hogy a székelység legnagyobb része higgadtan gondolkodik és szívében megnyugvással, bár fájó megnyugvással és isteni szeretettel igyekezik a változott helyzetbe beleilleszkedni.

Ha így van, engedjék meg kijelentésünk: téves alapon állanak. Bocsássák meg nekünk ezt a kijelentésünket már csak azért is, mert a lefolyt két év alatt annyiszor és — vallják be őszintén — annyi alaptalansággal bántottak minket, hogy szerény véleményünknek már egyszer mi is adhatunk kifejezést.

Mi nem akarunk párhuzamot vonni a székelyek és Erdély egyéb részeiben lakó többi magyarok között. Hiszen előttünk egyenlően magyarok mind. De ismerjük el abbéli törekvésünk reálitását, mely oda irányul, hogy az ötszáz ezernyi tömör egységet edzeni, erősíteni akarjuk, ép a magyar kisebbség érdekében. Hiszen lehetetlen tagadni, hogy tömör egységgel könnyebb munkálkodni, mint elszórt egyedekkel.

Az elmúlt időkből is sokszor hallottuk azt, hogy: **„szeretjük a székelyt“**.

Szép és hangzatos kijelentés. De hát lássuk csak miben nyilvánult meg a multakban ez a szeretet?

Talán abban, hogy azok a törekvők, akik széles Magyarországon a választásokkor mandátumhoz nem jutottak és nem juthattak, felsőbb támogatással biztos kerületeknek tartották a Székelyföldet s lett-légyen a jelölt Neumann, Weisz, Heltai-Schlézinger, Sümegi-Spitz vagy bárki, — csak idegen — a székely vármegye főispánjának fejesztés terhe alatt kellett őt beliferálnia a magyar parlamentbe!?

Avagy talán a Székelyföld iránti szeretet nyilvánult meg akkor, a midőn a tövis-brassói vasutvonal kiépítése alkalmával a legféltőbb gondossággal kerülték ki a Székelyföldet s csak évtizedekig tartó rímánkodásokkal sikerült egy-két szárnyvonalacskát ide beállítani!?

Talán akkor érezte a Székelyföld a magyarság testvéri szeretetét, a midőn az 1916-ik évben „stratégiai szempontból“ ép a Székelyföldet üritették ki s midőn a futó nép Szolnokra megérkezett, az ottani magyar intellektuel kezeit összecsapva, bámulva kiáltott fel: **„Lám nem is tudtam mostanáig, hogy a székelyek magyarul beszélnek!“**

Vagy abban nyilvánult meg e nemes érzelem, hogy az istenben boldogult osztrák-magyar hadsereg három szintiszta székelyföldi ezrede dobott oda a legvéresebb harcokba és statisztikai adatokkal igazolható, hogy a három ezred: a 82. gyalog-, a 24. honvédgyalog- és a

9. honvédhuszárezred vesztett legtöbbet életben és vérben!?

Nem folytatjuk és nem rekrimálunk. Annyival is kevésbé, mert minket senki sem bizott meg a fájó sebek felelevenítésével és nekünk egyenlően szeretett testvérünk úgy a Székelyföldön kívül lakó erdélyi magyarság, mint a Székelyföld lakossága.

Azt hisszük, a székelység hálása Kolozsváron elhangzott nemes szavakért, de rosszkor és rossz hangnemben lettek azok alkalmazva, mert **a székely józan eszü, öntudatos nép és páliberegető szeretet-nyilatkozatokkal azt elbódítani nem lehet...**

Nem mondjuk és nem is mondhatjuk, hogy a Székelyföld lakossága örömtüzeket gyújtott örhegyein a változott helyzet üdvözlésére. Ha azt mondanók — hazudnánk. De a változott helyzetbe bele kell nyugodnunk, ha a népet nem akarjuk a megsemmisülésbe dönteni. Dolgoznunk kell, hogy új hazánkban, de évezredes ősi földünkön kivijjuk az öntudatos kisebbség pozícióját.

Hat évi véres és iszonyatos küzdelem következménye ez a mai helyzet, amelyre a megváltozhatatlanság hivatalos pecsétjét a nagy dráma befejezéséül reáütötte Trianon.

Bizalommal foghatunk a munkához és különösen bizalommal foghat a munkához a székelység, mert hiszen itt a törvénykezési nyelv magyar, a közigazgatási hatóságok érintkezési nyelve magyar, a román királyi állami elemi iskolákban magyar anyanyelvű tanító — magyarul tanítja gyermekeinket...

És most csak néhány szót a „Brassói Lapok“ június negyedik számában ellenünk megjelent gyűlölködő cikkére. Miért bánt ez a lap minket. Provokáltuk-e mi valaha erre? Sohase haragudjék Grünfeld ur reánk. Hiszen a mi néhány ezer példányban megjelenő heti lapunk semmikép sem sértheti az ő „özleti“ érdekeit. (Vagy talán kirohanásonként külön példányokat fizetnek? Ez már más. Így aztán van teteje szörnyű nagy mérgüknek... Szedőgyerek.) S hogy az ő (Grünfeld ur) lapja a „székelység“ nevet egyszerűen törölte és e helyett a „székely-magyarság“ kifejezést igyekszik a köztudatba behelyezni, a helyzetet alaposan ismerő emberek szemében mit sem változtat a helyzeten. A „siberkedés“ kifejezésre nem reflektálunk, mert őszintén megvallva, ennek értelmét mi nem ismerjük, mivel konjunkturás „özletek“-kel mi nem foglalkozunk s így nagyon is járatlanok vagyunk az ily fajta kifejezések ismerésében.

Itt engedje meg a Grünfeld ur lapja a következő szerény kérdésünket: Mikor fogja a Bernády-féle sajtóper lefolyását kellő alaposággal és az igazságnak megfelelően olvasó közönségével ismertetni?...

E cikkben olvassuk azt is, hogy június hó 14-én egy új népfaj: a „székely-magyarság“ fogja szervezkedő nagygyűlését Székelyudvarhelyen megtartani. Erre csak az a megjegyzésünk van, hogy valóban a nap igen jól van megválasztva. Ugyanis június 14-ike kedd napra esik. Kedd napon van Székelyudvarhely a heti vásár is. Hátha a szervezkedéssel kapcsolatosan székely testvéreinkkel néhány jó konjunkturás „özlet“ is lehetne kötni. Így például dollárvásárlás, faüzlet, marhacsoport stb.

Egyre azonban nagyon kérjük a szervezőket. Ne járjunk egy ösvényen az egykori naiv avagy gonosz forradalmi emberekkel, akik egyszerűen csak azt akarták, hogy a maguk nyomorusága köznyomorusággá változzék s hogy teljesen bizonyosak legyenek abban, hogy senki sem ebédel akkor, amikor ők éheznek, elvették másoktól a pecsenyét...

Hagyják a székelyeket a megértés és szeretet jegyében dolgozni.

—ó—r.

A székely nép.

Az én népem a székely nép,
Tagbaszakadt, eleven, ép.
Arca derüs, szeme ragyog,
Még akkor is, ha benn sajog.

Ős hagyomány rég azt tartja,
Hogy a hunnok büszke sarja,
Ő volt mindig szent hazája
Határvédő katonája.

Szive tiszta, lelke nemes,
Bárki előtt nyílt, egyenes.
Jusson akármilyen térre,
Sohse hajlik meg a térde.

De ha munka várja, hívja,
Nekigörbül, ahogy bírja.
És ha sokszor sziklán szánt is,
Megél még a jég hátán is.

Nemcsak kezeli az ekét,
Csinál szóttest, cifra zekét,
Megépti csinos házat,
Galambbúgos szép portáját.

Élősködtek sokan rajta
S bizalmát könnyen nem adja,
De ha szívéhez juthattál,
Beteggé tesz, úgy meg traktál.

Vallásos és becsületes,
Szóban, tettben épületes.
Ok nélkül nem jár a szája,
Kontraktus a parolája.

Tépássza a sors haragja,
Segit azon a fufangja:
Mit nem bír meg a kezével,
Megcsinálja «két eszével».

Hogyha örvend, vagy szive fáj,
Dala, nyelve csupa bűbáj.
Öltözte, ő szokása
A dicső mult ragyogása.

Ilyen derék nép a székely,
Áldja Isten két kezével!
Legyen az ő kis országa
A magyarság büszke vára.

Fülei-Szántó Lajos

Az elesett hősök emléke.

Nem halottak ők, a dicsők, kik el-
estek hazájuk védelmében, hanem
örökre élők a késő utódok emléke-
zetében. Évről-évré feljúl a seb,
melyet egy rettenetes háború ejtett
világszerte az édesanyák és az el-
esettek más hozzátartozói szívében.

Ez az emlékezés most volt. E hó
9-én ünnepelte országunk a kegye-
letes utókor.

Székelyudvarhelyt különösen nagy
volt az ünnepi hangulat. Lobogódiszt
öltött minden épület. Az összes üz-
leteket egész napon át zárva tartot-
ták. A hivatalok testületileg jelentek
meg a 105-ös gyalogezred laktanyá-
jában Dr. Cornea Tamás prefektus
vezetésével, ahol az udvaron rögtön-
zött oltárnál Zichil nagygalambfalvi
lelkész, az ezred papja misézett és
tartott alkalmi beszédet.

D. e. 10. órákor a vármegyeház
előtt gyülekezett a nagyszámú kö-
zönség a templomokból. Az összes
iskolák növendékei a tanárok és tan-
ítók vezetésével.

Az ünnepi menetet a katonaság

nyitotta meg s követte az óriási kö-
zönség a róm. kath. temetőbe, hol a
névtelen hősök sírjai domborulnak.
Itt is elsőnek Zichil katonai lelkész
tartott szertartást és beszédet, mely
után a katonaság nevében Popescu
főhadnagy emlékezett meg hőseink-
ről.

Majd Pál István apát-kanonok lé-
pett az emelvényre és nagyszabású
beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy
az előtünk levő sírok csak szimbo-
lumai az elesett millióknak. Ez a nap
érlelje meg bennünk azt az elhatáro-
zást és vigyük magunkkal innen, a
hősök sírjától, hogy testvéries egyet-
értésben fogunk élni vallás- és nem-
zetiségi különség nélkül egymással
s akkor nem lesz szükség az egye-
netlenségre, a háborúkra.

Ezután Gergely János g. kath. es-
peres méltatta a nap jelentőségét s
a gyermekek virágot szórtak a hős-
ök megtisztított sírjaira.

Végül a menet a ref. temetőbe vo-
nult, ahol Vajda Ferenc ref. esperes
tartott nagyhatású beszédet és ezzel
az ünnepség véget ért.

Gondolatok.

„A mázos kiműveltség mellé leg-
alább egy oly hasznos tudományra
is oktassátok fiaitokat, mellyel a
szükség idején kenyerőket megkeres-
hessék.“

Fáy András: Apologok.

„Minden megelégedés, csak mun-
kásságunk eredménye s a legboldo-
gabb az, kinek legtöbb dolga van a
világban.“

Eötvös: Aphorismák.

„Boldogokkal és örvendezőkkel
együtt lenni mulatságos ugyan, de
a szenvedőkhez tekinteni kereszt-
ényi kötelesség.“

Kölcsey.

„Mindig meghajolni a tények csal-
hatatlan ereje előtt: ez az út, melyen
okvetlenül tisztult elvek — s né-
zetekre fogunk szert tenni.“

Hoványi.

„Földi ember kevéssel beéri, Vá-
gyait ha kevesebbre méri.“

Tompa.

HIREK.

— **Károly trónörökös** egy ne-
vét viselő kulturális alapítványt lé-
tesít, amelyből szegény diákok fog-
nak ösztöndíjat kapni.

— **Gróza Péter**, Erdély minisz-
tere — mint értesülünk — a na-
pokban Székelyudvarhelyre érkezik.

— **Kinevezés.** A király *Kozma*
Aladárt Udvarhelyvármegye számve-
vőségi főnökének nevezte ki.

— **Báró Orbán Balázs sírja.**
Haza vágyott az ő szeretett „Szejké“
fürdőjére. Pedig Budapesten az or-
szág nagyjai között disz-sírhelyen
pihenhetett volna. De ő halála után
is székely akart maradni. Azt akarta,
hogy megszentelt porai a Székely-
föld poraival egyesüljenek örökre.
Egyideig a leégett és most *Ágh Já-
nos* okl. gyógyszerész, bérlő által
építés alatt levő Székely Mózes ven-
dégelő felőli oldalon volt elhelyezve
koporsója. Majd a fürdő város felőli
bemenetének jobb kézre eső hegyol-
dali részén, tultakarékos módon épít-
ett sírboltba helyezték a székely
nemzet nagy fiának hamvait. Most
pedig azt a dicső hazafit, aki áldo-
zatkész tetteivel nevét örökre beírta
imádásig szeretett nemzetének fényes
történetébe s akinek szobrára orszá-
gos gyűjtést rendeztek, a beomlott
„sírbolt“ közelében nem ma, amint
tervezve volt, hanem *e hó 19-én*
egyszerű, ásott sírba fogják ismét-
ten eltemetni a „Szejké“-fürdő te-
rületén.

— **Ma, vasárnap** d. u. 3 óra-
kor Székelyudvarhelyt, a vármegye-
ház nagytermében tartandó **tisztöl-
selői értekezletre** hívja az itt mű-
ködő összes tisztviselőket *Gyerkés*
Mihály igazgató tanító. A földmive-
lési államtitkárságnál történt eljárás
eredményéről, a tisztviselői telep és
veteményes kertek ügyéről lesz meg-
beszélés.

— **Esküvő.** *Hirsch* Lajos e hó
8-án örök hűséget esküdött *Sámson*
Lajos ecetgyáros és sónagyáros leá-
nyának: *Irmának* Székelyudvarhelyt.

— **Vákár Vilmos** színművész f.
hó 25-én önálló estélyt rendez a
székelyudvarhelyi műkedvelőkkel. Ez
alkalommal színrekerül három egy
felvonásos. Az előadás nivóját emelni
fogja a Tennyson-költeménye után szín-
re alkalmazott székely dráma, amelyet
Vákár Vilmos igazi színészerővel
rajzolt meg és ültetett át helyi vo-
natkozással. Sajnálattal értesülünk
arról, hogy Vákárnak ez az utolsó
működése lesz Székelyudvarhelyen,
mivel színházi szerződést fogadott el.
Eddigi működése és fáradozása ugy-
a kultura, mint a közjótékonyosság ter-
én, méltán kiérdemlik a közönség
legmesszebb menő támogatását és
érdeklődését.

— **Tornavizsga.** A székelyud-
varhelyi rk. főgimnázium és a kath.
polgári leányiskola ma, vasárnap
délután fél 4 órákor tartja meg együt-
tes tornavizsgálatát a főgimnázium
tornacsarnokában. A vizsgálat sor-
rendje következő: 1. Szabad gyakor-
latok 8 as útemben. Végzik a polgári
leányiskola III. és IV. oszt. növendé-
kei. 2. Csapattorna a gyűrűhintán a
főgimn. tanulói részéről. 3. Malom
fűzér. Bemutatják a polgári leány-
iskola I. és II. oszt. növendékei. 4.
Csapattorna a korlátton. 5. Rudasítás.
Rész vesznek benne a főgimn. I. IV.
oszt. tanulói. 6. Csapattorna a magas
nyújtón. 7. Leányok fűzergyakorlata
zenével.

— **Az orvosok** országos kon-
gresszusa folyó évi július hó 3., 4. és
5-én lesz Kolozsvárt.

— **Tanítók figyelmébe!** Az ok-
levél honosító vizsgálatok az udvar-
helyvármegyei áll. tanítók részére e
hó végén Odorheiu városban fognak
megtartatni az újabb értesülés sze-
rint. A vizsga díjra 65 leu és egyéb
költségekre 10 leu fizetendő a vizs-
gálatra való megjelenéskor. Amennyi-
ben nem állami tanítók ezen vizs-
gákon részt venni óhajtanának, úgy
az vagy személyesen, vagy írásban
az odorheiu tanfelügyelői hivatalhoz
előre bejelentendő. A bejelentésben
a lakhely és cím pontosan megjelöl-
endő. Odorheiu, in 4 Junie 1921.
Nistar revizor școlar.

— **A bíróságoknál** július else-
jén tömeges előléptetés és áthelye-
zés lesz.

— **Iskolai vizsgák.** A székely-
udvarhelyi áll. elemi fiu-, leány-és
vegyesiskolai osztályok évvégi vizs-
gája e hó 19., 20. és 21-én lesz.

— **A polgári önképző-kör** e
hó 25-én Székelyudvarhelyt, Petőfi-
utca 2. sz. a helyiségében fogja meg-
tartani évi rendes közgyűlését a kö-
vetkező tárgysorozattal: 1. Elnöki
megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénz-
tárnok jelentése. 4. Könyvtárosok je-
lentése. 5. Leltárvizsgáló biz. jelen-
tése. 6. Költségvetési előirányzat. 7.
Tisztviselők lemondása és újraválasz-
tása. 8. Indítványok.

Fődolog az egészség.

Fődolog az egészség? — mondo-
gatjuk itt is, amott is. Azonban, hogy
egészségünk rendben legyen, ahhoz
szakértő emberekre van szükségünk
és pedig azonnal, mihelyt valami
bajunk van.

Székelyudvarhelyt — mint tud-
juk — könnyű egészségparáló em-
bereket találni, mert ott közel 20 női és
férfi orvos áll a közönség rendelkezé-
zésére. Így aztán majdnem minden
500 lélekre esik egy orvos. Ez pedig
talán sok is a jóból — az orvosok
megélhetését véve alapul . . .

Nálunk, faluhelyen — sajnos —
igen ritkán látunk „Dr Sikos“-okat,
akik pedig a népegészségügy áldott
apostolai lehetnének — minden egyes
körjegyzői székhelyen.

Ha megfigyeljük a népegészségügy
statisztikáját, elszorul a szívünk s nem
csoda, hairigykedvetekintünk a városi
lakosok felé, ahol a közönség ügye
mégis csak rehdzve van s a járványok
nem terjednek.

Falun most is Rugonfalván, Nagy-
galambfalván, Magyarhidegkúton 1-1
skarlát, Székelyszenterzsébeten pedig
nem kevesebb, mint 48 skarláthimlő
van. Nem is említve, hogy Bögöz,
Oklánd és Székelyzsombor községek-
ben szintén előfordult 1-1 hastífusz,
Kányádon 1 tüdővész. Trachoma, ez
a veszedelmesen ragadós *egyiptomi*
szemgyuladás, mely örökre szeren-
csétlenné: *vakká teheti az embert*, 105
eset van Udvarhelyvármegye területén.

Ennyi a hatóság által is valószí-
nűleg tudott ragályos betegek száma.
De képzeljük csak el, mennyi lehet
a még be nem jelentetteké, akiket majd
csak akkor visznek orvoshoz, mikor
az utólját járják és amikor már
csupán a halál segíthet rajtuk azzal,
hogy életüket kioltja! . . .

Ha szétnézünk a székely anyavár-
megye 135 községén, a legtöbbjében
nincs orvos, sőt talán a körorvos
urak sem igen laknak körzetük köz-
pontján, hol minden községükből
legközelebb felkereshetnék őket.

Pedig úgy tudjuk, hogy az egész-
ségügyi államtitkárság 7909—921.
sz. rendelete alapján, minden egyes
körorvos köteles állandóan körzetében
lakni és ott is tartózkodni.

Ezzel szemben halljuk, hogy pl.
Etéd nagyközségnek kényelmes orvosi
lakása és gyógyszerháza van, de
orvosa már nincs. Így aztán a gyógy-
szerész sem hajlandó ott egész napon
át a körmét rágni; egyszerűen be-
csukja patikáját, mert nincs, aki re-
cepteket írjon és okosabb dolog után
néz.

A járványok pedig grasszálnak
tovább. Az emberek orvosok hiányá-
ban — kuruzslókhoz folyamodnak és
egyre-másra szállingóznak a „más-
világ“-ra . . .

Faluhelyen is kellemesen és nagyon
jól lehet megélni. Csak követni kel-
lene „Dr Sikos“ példáját, melyet „A
jó egészség“ c. könyvében Dr *Osváth*
Albert állított mindannyiunk elébe.

De hát ezt a nagyszerűen megírt
könyvecskét nemcsak nekünk, hanem
a fiatalabb orvos uraknak is el kel-
lene olvasgatniok s főképen meg-
szívlelniök . . .

Dévai Mátyás,

Korhányfalva közs. bírása.

— **Az építkezés előmozdítá-
sáról** szóló törvényjavaslatot a
szenátus e hó 8-iki ülésén megsza-
vazták, ugyszintén a fővárosi lakás-
építő szövetkezet létesítéséről szóló
javaslatot is törvényerőre emelték.

— **Az erdélyi iparvállalatok** az 5479. sz. rendelet alapján kérelmezhetik az államtól pénzsegély kiutalását, vámtelemek és szállítási díjtelek mérséklését, esetleg teljes elengedését, bizonyos gépek kiszolgáltatását, iparvágányok lefektetését, vámhitelt, postai kedvezményt, állami területen raktárak emelését, valamint az állami üzemekben található nyersanyagoknak feldolgozás céljaira való átvételénél 30% ármérséklést.

— **A „Székelykereszturi Műkedvelő Társulat”,** mely kitűnő előadásaival a székelykereszturi közönséget oly sokszor és oly kedvesen elszórakoztatta, e hó 18-án Székelyudvarhelyre érkezik, hogy Géczy Istvánnak örökbecsű népszínművét: *A gyimesi vadvirágot*, az anyaváros közönségének is bemutassa. A finom érzékkel eszközölt szereposztást s az egyes szereplők sikeres alakítását legeklatásabban dicséri az a körülmény, hogy Székelykeresztúron kívánatra kétszer kellett előadniuk a darabot.

— **A kolozsvári és bukaresti vásárok.** A székelyföldi kereskedelmi és iparkamarától vett értesülésünk szerint — a július 15-étől augusztus 15-ig Kolozsvárt tartandó árumintavásár férőhely díjtételeit lezállították. Ezek most már □ méterenként szabadban (udvar) 10 leu, teremben, csarnokban 200 leu, külön szobában 300 leu. — Az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumtól vett értesülés alapján tudatjuk, hogy a Bukarestben tartandó árumintavásár megnyitása folyó évi augusztus 14-ről szeptember hó 11-ikére halasztatott el.

— **A vetések állása** az egész országban kitűnő. Évek óta nem volt oly dus termés, mint aminőre most van kilátás.

— **Képkiallítást** rendezett ikalfalvi Diénes Jenő és Pokorny László festőművész az utóbbi években készült festményei- és más grafikai műveiből Kézdivásárhelyt. A két dextrák művész kiállítását gróf Majláth püspök nyitotta meg, mint védnök, aki nagy elismeréssel nyilatkozott a törekvő festők művészi sikereiről.

A vagonlakók sajnálatos módon szaporodnak. Hivatalos jelentések szerint — május végén 3158 volt a menekültek által elfoglalt vagonok száma. Ebből a budapesti és környékbeli pályaudvarokon 793 vagon van. Magyarország már nem fogadja be a repatriáltakat. Beköltözési engedélyhez kötik a határon való átkelést.

— **A székelyudvarhelyi róm. kath. zárdai polg. leányiskola** igazgatósága ezuton is értésére kívánja hozni az érdeklődő szülőknek, hogy a polgári leányiskolát a jövőben is fenn fogja tartani és pedig igen csekély tandíj mellett. Miért is felkéri a szülőket, hogy gyermekeiket a vizsgálat után (azaz jun. 20—27-éig bezárólag) irassák be. A beiratkozás semmiféle kötelezettséggel

nem jár, csak az a célja, hogy a vetőséget tájékoztassa és a tankönyvek iránt a kellő intézkedést megtehesse.

— **A magyar határnál** minap a csendőrök egy fiatal embert elfogtak, aki át akart szökni Magyarországra. Az irataiból kitudt, hogy N. Istvánnak hívják és Udvarhelyvármegyében született. Legutóbb az oklándi adóhivatalnál volt alkalmazásban, mint díjnok. A megtévedt fiu előéletét vizsgálva, csakhamar kitudt, hogy az adóhivatalnál rossz fát tett a tűzre, mert még ez év március hó 17-én 7139 leunyit összeget elsikkasztott úgy, hogy hivatalfőnökének az aláírását hamisította. Így aztán utiköltséghez jutván, hirtelen eltűnt, hogy — állítólag — a budapesti „Hangya” szövetkezetnél készszen tartott jó fizetésű állását elfoglalja. A kalandos ifju embert vizsgálati fogságba helyezték a székelyudvarhelyi ügyészségnél s most már remegve elmélkedhetik a repatriáltak valamelyike által oly csábítóan ígértett fényes jövő felett. Szomorú, nagyon sajnós dolog az ilyesmi. Nem hagyják békésen munkálkodni az embereket. Elcsábítják és veszélybe döntik az ilyen s ehhez hasonló fiatal embereket!...

— **Az expresszvonatok** utasainak ellenőrzése Budapesten e hó 1-től a pályaudvarokon, a vámvizsgálattal együtt történik. Az idegen állampolgároknak azonban úgy érkezéskor, mint elutazáskor a főkapitányságnál jelentkezniök kell ezután is.

— **A „magyarok” szervezkedését** — mint lapunk zártakor illetékes forrásból értesítenek — e hó 14-éről elhalasztották 21-ére, vagyis a következő keddre. Az elnapolás oka eddig még ismeretlen.

— **Ütlepek** bukaresti látmozását és más megbízásokat is elvállal Bukarestbe utazó feltétlen megbízható egyén. Cim e lap kiadói-vatalában.

— **Kutya-adó.** Akik a kutya-adójukat e hó 12-én (ma, vasárnap) délig be nem fizetik, holnap (hétfőn) szeretett kutyájuktól meg kell váljanak, mert kerülhetetlenül lebunkózzák.

— **A román-nyelvtanfolyam** tekintélyes részét, melyet a kolozsvári államtitkárság megbízásából *Halmágyi Samu* polg. isk. igazgató vezetett s a melynek őt oktatója volt, e hó 7-én fejezték be. *Dronka Valér* városi pénztárnok, aki 33 tagból álló csoportot tanított, az ő külön módszerével — *Halmágyi* igazgató jelenlétében — kitűnő eredménnyel tartotta bezáró előadását. A hallgatóság meleg szavakban mondott köszönetet *Dronkának*, kit igen szép és értékes ajándékkal leptek meg. Az igazgató teljes megelégedését nyilvánította s kijelentette, hogy az államtitkársághoz előterjesztést tesz a tanfolyamnak novemberben leendő folytatására.

— **A kollegisták** Székelyudvarhelyt múlt vasárnap ismét kitétek magukért. Olyan husz pontból álló sorrenddel tartották meg évzáró tornavizsgájukat, amilyent Erdélyben alig ha egyetlen középiskola is produkálhat. Zilahi *Sébess* József tornatanár, ez a szerény, de szakmájában kiválóan képzett, az ifjuság testi, lelki

fejlődésének valóságos ezermestere, büszke lehet az 1921. június 5-iki fényes eredményeire. Növendékei tisztelettel és mégis szeretettel veszik körül. A kitűnően sikerült tornavizsgát igen nagy és válogatott közönség élvezte végig s a gyepen rögtönzött táncóstoló fejezte be a diákzenekar nagyszerű játéka mellett.

— **A gabona belső forgalmát** a minisztertanács teljesen szabadrádó tette. E szerint az összes gabonaneműek és az azokból készült cikkek zár alá helyezését megszüntette és az ország területén belül a gabona szabad kereskedelmét visszaállította. A rendelet megszünteti egyuttal az engedélyek kibocsátását és az egy százalék beszédését is.

— **A rk. főgimnázium tanári kara és ifjusága** egy napra terjedő kirándulást rendezett f. hó 4-én a Kadicsfalva mellett fekvő, igen szép kilátást nyújtó Reztetőre. A kirándulásnak kedvezett az idő s így a tanulók igen jól szórakoztak a szabad természet öien.

— **A városi uszoda** rendezését *Szakáts* Zoltán polgármester munkába vétette. Közlekedésről teljesen rendben a közönség használatára bocsátják.

— **A ref. egyház** Székelyudvarhelyt e hó 4-én tartotta meg fényesen sikerült műsoros estélyét a Bukarest-szálló színháztermében. *Kónya* Jancsi nyitánya után, Guthi „Házasodjunk” c. 3 felvonásos bohózatát adták elő *Vákár* Vilmos kitűnő rendezése- és közreműködésével. A műkedvelők összjátéka meglepő volt. Ebből is kitűntek *Kovács* Perzsi, *Magyar* Erzsé és *Szabó* Irén a hölgy-szereplők közül. *Szöcs* Tibor és *Szász* József pedig szintén kabinetalakítás-sal jeleskedtek. Az estély sikere érdekében *Vajda* Ferenc esperes fáradozott és az egész siker kiválóan az ő érdeme. A műsort reggelig tartó táncmulatság követte.

— **A tisztviselők fizetését** javítani fogja az állam. A pénzügyminiszteriumban már megkezdték a törvény előkészítését A fizetésemelés visszaható érvényű lesz április elsejére.

— **Elégett kisleány.** Zetelakáról érkezett hír szerint — ott *Boros* Vilma nevű kisleány elégett. A törvényszéki vizsgáló bizottság ma fog kiszállni a helyszínére.

— **A rendőrprefektus, mint csodaorvos.** Már sok mindent megirtunk *Crăciun* Miklós székelyudvarhelyi államrendőrségi prefektusról, de azt nem tudtuk, hogy még csodaorvos is kitelik belőle. Az eset ez. *Crăciun* rendőrprefektus a város legszebb utcájában, a Str. Bulev. Regele Ferdinand (Kossuth-u.) legelénkebb részén lakik. Amint ablakából kitekint, két mankón járó és kéregető emberre lett figyelmes, aki a kávéház előtt levő vendégeket háborgatja. Mihelyt a koldus tovább sántikál, mankóját pihentetve, kezdet anélkül is járni. A prefektus, mint szakértő rögtön észrevette az ügyes szimuláns csalafintaságát és a rendőrrel a hivatalos helyiségbe felvitette. Ott aztán a prefektus fokrófokra kiderítette, hogy az öreg nem is olyan sánta. Mikor a rendőrvosról és a sántító lábának infelm-

zéséről tett említést, a koldus azonnal eldobta mankóit s hálából, hogy ötlet ily gyorsan meggyógyította a prefektus — még a rendőrségi udvart is kisöpörte és pedig mankó nélkül. Jó lesz figyelni, mert mostanában nagyon gyakoriak az ilyen álkoldusok.

— **Új vasúti mozdonyok** érkeztek a C. F. R. birtokába Ausztriából. A közlekedés rövidesen javulni fog.

— **Az eszperantó világszövetség** augusztus havában tartja kongresszusát Prágában. Ez alkalommal az összes nemzetekhez felhívást intéznek, amelyben rámutatnak az eszperantó nagyfontosságára a nemzetközi érintkezésben.

— **Halálozás.** Ditrói *Siklody* Istvánné szül. *Puthovszky* Irén nyug. tanárnő, 61-ik éves korában elhalt Székelyudvarhelyt, honnan hült porait tegnap d. u. Brassóba szállították és ott helyezik örökös nyugalomra.

— **A zsebtolvajoktól** Tövis állomáson óvakodni kell, mert ott — mint a székelyudvarhelyi államrendőrségtől értesülünk — mostanában a lopások gyakoriak.

— **Bűnügyi főtárgyalás.** A székelyudvarhelyi törvényszék Dr. *Adorján* táblabíró elnöklésével nagyszabású főtárgyalást kezdett meg a tegnap. A vádat Dr. *Voszka* ügyész képviseli. A főtárgyalás vádlottjai *Molnár* Mihály gyergyóditrói születésű, 32 éves és a vele élt *Barabás* Biri 30 éves, odorhei születésű és lakos. Az összes bűnfelek előttük vannak felhalmozva: bicikli, méhkasok, utazókosár, ékszerék, ezüstnemek, tolvajkulcsok, lakatok, furók stb. Több rendbeli zsarolással és lopással vannak terhelve. A főtárgyalásra 14 sértett és tanu van megidézve. A vádlottak konokul tagadnak, de a tanuvallomások sulya alatt mégis kénytelenek tetteiket beismerni. Lapunk zártakor a főtárgyalás nagy közönség érdeklődése mellett még tart. Az eredményről jövő számunkban hozunk tudósítást.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. J. sz. H. cikkét nem közölhetjük. A vitát befejezettnek nyilvánítjuk, mert a közérdeket személyeskedéseknek alárendelni nem akarjuk.

E. F. B. Roznada (Rozsnyó) Jól sejtetted. *Czakó* Ambró a Budapestben megjelenő „Független Szemle” szerkesztője, volt osztálytársam. Eredetileg *Czucz* nak hívták. Ő is kath. pap volt és reverendáját tanári állással cserélte fel. *Józan* előadását én is élvezettel olvastam. A lapot indítjuk. Ügyemben még nincsen döntés, húzzák-halasszák — a meddig lehet. Tudsz-e már csehül?

Harmonium jó karban levő 10 változatú eladó. Cim Patakfalvi tanító.

A „Bukarest” kávéházban minden este *Kónya* Jancsi hirneves cigányprimás teljes zenekarával a legújabb budapesti és bécsi sláger darabokkal szórakoztatja a közönséget.

Székelyföldi gyógynövények gyűjtése és értékesítése.

Még f. é. február 6-án szövéttük a „Székely-Udvarhely“ hasábjain, hogy micsoda fontos gazdasági és népjóléti érdek fűződik e kérdés helyes megoldásához. Megkértük tanítóinkat, hogy nálunk vadon termő különféle gyógynövények gyűjtésére hívják fel székely népünk figyelmét.

Szavunk nem hangzott el hiába. Brassóban gyógynövények értékesítésére részvénytársaság alakult 5 millió leu alaptőkével. Cine Chimico — Farmaceutia. Societate Anonimă (Braşov Strada Brutară 2 (Sütő utca). A részvénytársaságnak eddigelő Kolozsvárt van még fiókja és ha a Székelyföldön is megindul e téren a munka és tanítóink, papjaink vállvetve versengenek e fontos kereseti ág meghonosításában, birjuk a társaságnak ígéretét, hogy egyelőre beváltási központot, rendszeren működő fiókot állítanak fel a Székelyföldön is.

A külföld legműveltebb államaiban nemcsak vadon gyűjtik, hanem mesterségesen és nagyban termelik a milliókat jövedelmező gyógynövényeket, addig itt nálunk annyi más még ki nem aknázott drága kincs mellett, vadon teremnek meg a legkülönbefélebb, a legnagyobb gyógyhatású és nagymennyiségű gyógynövények. Itt, tehát ezzel foglalkozni

igazán érdemes, mert kevés fáradsággal nem kicsinylendő tényezőjét képezheti éppen a legszegényebb családok keresetének.

Ha megfelelő készséget látunk, a gyógynövények gyűjtésére, szárítására vonatkozólag bővebben kitérünk. Itt csak néhány közismert gyógynövénynek jelenlegi piaci árát jegyezzük meg. Az árak kilogrammonként értendők.

Hegyi árnika (koppanőr) gyökere 4 leu; levele 3 leu; virágja 5 leu.

Fenyőbors (gyalogfenyő boróka) 2—3 leu.

Ökörfarkkóró virágja 12—15 leu. Orvosi szikfű (székfűvirág, kis kamilla) 6—7 leu.

Erdei mályva (nagy papsajt) virágja 9—10 leu; levele 2 leu.

Fehérmályva gyökere 13—14 leu; levele 3—4 leu, virágja 4 leu.

Kereklevelű mályva (közönséges papsajt) levele 4 leu.

Macsokgyökér (macskafarok, macskagyöngyöke, terjékfű, fordulófi, szentmagdolnafi) gyökere 11—12 leu.

Keskenylevelű utifű (lándzsáslevelű utifű) levele 4 leu.

Bodzafa virágja 7—8 leu.

Anyarozs 40 leu.

Beléndek (bolondító csalmatok, beléndfű) levele 7 leu.

Maszlagos nadragulya (kendőző farkas cseresznye, erdei matraguna) levele 6 leu, gyökere 7 leu.

Körösbogár 40 leu.

A munka nemesít és boldogít. Székely népünk sorsának megjavításáért, a sok pusztuló érték megmentéséért fölhívjuk ismételt papjaink, tanítóink figyelmét.

SZÉKELY GAZDA.

Megszünt a kényszerfuvar.

Aligha közölhetnénk örvedetesebb hírt székely népünkkel, minthogy Dr Cornea Tamás, Udvarhelyvármegye prefektusa, e vármegye területén a kényszerfuvarozást megszüntette.

Nagy története van ennek a fuvarozásnak. Háttérét hosszadalmas volna bevilágítani.

Maga a tényállás röviden ez: Mult évben a tüzifa ára hirtelen felszökött. A korona bankjegyek bőven omlottak. Pénz senkinek sem kellett. Az árakat visszatartották. Megszünt a fahozatal. A tél közeledett. Pénzbevételek után a tisztviselők fizetését nem kaptak. Fa azonban kellett nemcsak nekik, hanem a hivataloknak is.

A kényszer helyzet kényszeri teremtett. Két élelmes ember ezt kihasználva, ajánlatot tett, hogy 600 K-ért ölfát szállítsanak, ha a hatóság kényszerfuvarral támogatja őket.

Az egyezség megtörtént. A tüzifa szállítása lebonyolítást nyert. A két vállalkozó pedig csak nyert és nyert mert az ölfá fuvarért 120 K-t, a fá-

ért mondjuk 120 K-t, összesen 240 K-t fizetett s ezzel szemben 600 K-t kapott. Így nekik minden öl fa 360 K-t jövedelmezett.

De megtörtént az a visszaélés is, hogy Parajd birtokosai 24,000 K váltásdíjat, Székelyfancsal burgonyát, Firtosváralja tojást adott a kényszerfuvar helyett a vállalkozónak és így végeredményben jobbról is, balról is nekik fütyölt a fülemile.

Ha valahol renitenciát tapasztaltak, mint pl. Oroszhegy községben, izgatással vádolták meg a székelyeket és letartóztatták. Így járt Péter Antal kovácsmester és Vass Sz. János is, kik 6 napig voltak vizsgálati fogságban Oroszhegyből.

Az ügyüket székelyeink Dr Borosnyay Pál székelyudvarhelyi ügyvédre bízta, aki tényleg elismerést érdemlő ügybuzgósággal és teljesen önzetlenül küzdött e visszas helyzet megszüntetéséért, ami most sikerült is.

Székely népünk a legnagyobb hálaival van eltelve úgy Dr Borosnyay, mint Dr Román Valér kolozsvári ügyvédek iránt, akik ez ügyben teljesen díjtalanul fáradoztak.

Közelebbről Pál Tamás Márton vezetésével Péter Antal, Vass Sz. János, Szőke Gyula, Pál Antal György, Lőrincz Dénes, Gergely György János, Simó Mózes Oroszhegyből, ifj. Bodó Ignác közs. bíró és Bodó Ignác székelyszentkirályról személyesen köszönték meg az ügyvédek emberbaráti szívesességét; felkérve a „Székely-Udvarhely“ szerkesztőségét is, hogy hálájukat hozza nyilvánosságra.

Fordításokat

magyar, német és román nyelvre elvállalunk. **Kérelmek fogalmazásánál három nyelven** mérsékelt díjazásért eszközöljük. Szíveségből felvilágosítással szolgál a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatala Odorhei Székelyudvarhely) Bulevardul Regele) Ferdinand (Kossuth-u.) 31. sz.

Hirdetmény.

Oroszhegy község vadászati joga 1921 évi július 2-án délelőtt 8 órakor Oroszhegy község házában nyilvános szóbeli árverésen 1922 február 1-től kezdődő 6 évre a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik. Kikiáltási ár évi 100 leu.

Egyéb árverési feltételek az oroszhegyi jegyzői irodában megtekinthetők.

Oroszhegy, 1921. június 3.

Előljáróság.

Eladó építési anyagok.

Békebeli kitűnően égetett 30,000 téglá, 70—80 folyóméter faragott kő, 3 vasgerenda, 20 ajtótok, fa-anyagok, 1 építéshez való szivattyu eladó Székelyudvarhelyt, Bethlen-utca 41. sz.

Eladó ház és üzlet-helyiség

Székelyudvarhelyt, Petőfi-utca 31. sz. alatt két lakosztály és egy üzlet-helyiségből álló teljesen jókarban levő kőház azonnal eladó. Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal. 1—2

Téli-nyári állandó alkalmazásra egy jóra való embert szolgálnak azonnal felveszünk. Cim e lap kiadóhivatalában, Kossuth-utca 31. sz.

Eladó 1 Hoffer és Schrantz-féle 600-as cséplőgarnitúra benzin motorral; értekezhetni Hänn József kereskedőnél Székelyudvarhely.

Egy liter jó bor

már 9 leuért, egy liter vörös bor 12 leuért kapható **Orbán és Markovits** bornagykereskedőknél Székelyudvarhelyt, Kőkereszt-tér 5. Nagyobb vételnél kedvezményes ár.

Legszebben mos és tisztított a székelyudvarhelyi első **Gőzmosóda**

Odorhei (Székelyudvarhely) Str. Horia (Kornis-utca) 12. sz. Vidéki postaküldeményeket is gyorsan és pontosan teljesít: **Joó Mihályné**, 1—2 tulajdonos.

Szejke-gyógyfürdő

Udvarhelyvármegyében, a tengerszine felett 568 m. magasan fekszik. Székelyudvarhely várostól 3 1/2 km. Vasuti, posta- és távirtdaállomás. A **szejke vizet** belsőleg és külsőleg jó sikerrel használják: tulságos savképződéssel járó **gyomor-bajoknál**, **bélhurutoknál**, alhasi **pozsgánál**, **aranyeres bántalmaknál**, vizeleti szervek, különösen **vese- és hólyagkövesülési** bántalmaknál, **angolkór**nál, **köszvény**, **csúz**, **zsugorodás**, **idült kútegek**, **renyhe lábfelek**, **bőrbetegségek** eseteiben. **Fürdőidény** május 15-től szeptember végéig. **Szobákat** bu-torozva úgy a fürdőn, mint a közel eső városban **állandóan** lehet kapni. **Társaskocsi**-közlekedés naponta 2 óránként. — **Fürdő-árak**: 1-szeri melegfürdő 8 leu, bérlet 12 fürdőre 80 leu. **Kocsi** a fürdőre és vissza a városba 7 leu. **Butorozott szoba** a fürdőn naponta 20 leu; ágynemű nélkül havonta 400 leu; butor nélkül 1 óra 200—300 leuig. **Étkezés** a fürdővendéglőben naponta reggeli, ebéd és vacsora abonálva 20 leu, egész hónapra 540 leu — étlap szerint. **Kitűnő** hegyaljai **borok**. Mindennap **térszene**. Székelyudvarhely városban közel 20 női és férfi **kitűnő orvos** van. Báró Orbán Balázs, a Székelyföld ragyogó emlékü nagyemberének ez áldott kénes, konyhasós vizü fürdőjét **Agh János** okl. gyógyszerész bírja, akinek címere **Odorheiu** (Székelyudvarhely), Szejkefürdő minden megkeresés intézendő.

Olcsó árak!

A bőrarak esökkenése tolytán cipőárainkat lényegesen redukáltuk.

„TURUL“-cipőgyár R.T. Timisoara. **Fiókraktár: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 9. sz.**

— **Az erdélyi iparvállalatok** az 5479. sz. rendelet alapján kérelmezhetik az államtól pénzsegély kiutalását, vámtelemek és szállítási díjtételek mérséklését, esetleg teljes elengedését, bizonyos gépek kiszolgáltatását, iparvágányok lefektetését, vámhíft, postai kedvezményt, állami területen raktárak emelését, valamint az állami üzemekben található nyersanyagoknak feldolgozás céljaira való átvételénél 30% ármérséklést.

— **A „Székelykereszturi Műkedvelő Társulat”**, mely kitűnő előadásaival a székelykereszturi közönséget oly sokszor és oly kedvesen elszórakoztatta, e hó 18-án Székelyudvarhelyre érkezik, hogy Gécy Istvánnak örökbecsű népszínművét: *A gyimesi vadvirágot*, az anyaváros közönségének is bemutassa. A finom érzékkel eszközölt szereposztást s az egyes szereplők sikeres alakítását legeklatásabban dicséri az a körülmény, hogy Székelykereszturon közkívánatra kétszer kellett előadni a darabot.

— **A kolozsvári és bukaresti vásárok.** A székelyföldi kereskedelmi és iparkamarától vett értesülésünk szerint — a július 15-étől augusztus 15-ig Kolozsvárt tartandó árumintavásár férőhely díjtételeit leszállították. Ezek most már méterenként szabadban (udvar) 10 leu, teremben, csarnokban 200 leu, külön szobában 300 leu. — Az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumtól vett értesülés alapján tudatjuk, hogy a Bukarestben tartandó árumintavásár megnyitása folyó évi augusztus 14-ről szeptember hó 11-ikére halasztatott el.

— **A betések állása** az egész országban kitűnő. Évek óta nem volt oly dus termés, mint aminőre most van kilátás.

— **Népképzést** rendezett ikalfalvi Diénes Jenő és Pokorny László festőművész az utóbbi években készült festményei- és más grafikai műveiből Kézdivásárhelyt. A két derék művész kiállítását gróf Majláth püspök nyitotta meg, mint védnök, aki nagy elismeréssel nyilatkozott a törekvő festők művészi sikereiről.

A vagonlakók sajnálatos módon szaporodnak. Hivatalos jelentések szerint — május végén 3158 volt a menekültek által elfoglalt vagonok száma. Ebből a budapesti és környékbeli pályaudvarokon 793 vagon van. Magyarország már nem fogadja be a repatriáltakat. Beköltözési engedélyhez kötik a határon való átkelést.

— **A székelyudvarhelyi róm. kath. zárdai polg. leányiskola** igazgatósága ezuton is értésére kívánja hozni az érdeklődő szülőknek, hogy a polgári leányiskolát a jövőben is fenn fogja tartani és pedig igen csekély tandíj mellett. Miért is felkéri a szülőket, hogy gyermekeiket a vizsgálat után (azaz jun. 20—27-éig bezárólag) irassák be. A beiratkozás semmiféle kötelezettséggel

nem jár, csak az a célja, hogy a vetőséget tájékoztassa és a tankönyvek iránt a kellő intézkedést megtehesse.

— **A magyar határnál** minap a csendőrök egy fiatal embert elfogtak, aki át akart szökni Magyarországra. Az irataitól kitűnt, hogy N. Istvánnak hívják és Udvarhelyvármegyében született. Legutóbb az oklándi adóhivatalnál volt alkalmazásban, mint díjnok. A megtévedt fiu előéletét vizsgálva, csakhamar kitűnt, hogy az adóhivatalnál rosz fát tett a tűzre, mert még ez év március hó 17-én 7139 leunyi összeget elsikkasztott úgy, hogy hivatalfőnökének az aláírását hamisította. Így aztán utiköltséghez jutván, hirtelen eltűnt, hogy — állítólag — a budapesti „Hangya” szövetkezethél késsen tartott jó fizetésű állását elfoglalja. A kalandos ifju embert vizsgálati fogságba helyezték a székelyudvarhelyi ügyészségnél s most már remegve elmélkedhetik a repatriáltak valamelyike által oly csábítóan ígértett fényes jövő felett. Szomorú, nagyon sajnós dolog az ilyen. Nem hagyják békésen munkálkodni az embereket. Elcsábítják és veszélybe döntik az ilyen s ehhez hasonló fiatal embereket!...

— **Az expresszvonatok** utasainak ellenőrzése Budapesten e hó 1-től a pályaudvarokon, a vámvizsgálattal együtt történik. Az idegen állampolgároknak azontán úgy érkezéskor, mint elutazáskor a főkapitányságnál jelentkezniök kell ezután is.

— **A „magyarok” szerbekedését** — mint lapunk zártakor illetékes forrásból értesítenek — e hó 14-éről elhalasztották 21-ére, vagyis a következő keddre. Az elnapolás oka eddig még ismeretlen.

— **Utipelek** bukaresti látmozását és más megbízásokat is elvállal Bukarestbe utazó feltétlen megbízható egyén. Cim e lap kiadóhivatalában.

— **Kutya-adó.** Akik a kutya-adójukat e hó 12-én (ma, vasárnap) délig be nem fizetik, holnap (hétfőn) szerezett kutyájuktól meg kell váljanak, mert kerülhetetlenül lebunkózzák.

— **A román-nyelvtanfolyam** tekintélyes részét, melyet a kolozsvári államtitkárság megbízásából *Halmágyi Samu* polg. isk. igazgató vezetett s a melynek őt oktatója volt, e hó 7-én fejezték be. *Dronka Valér* városi pénztárnok, aki 33 tagból álló csoportot tanított, az ő külön módszerével — *Halmágyi* igazgató jelenlétében — kitűnő eredménnyel tartotta bezáró előadását. A hallgatóság meleg szavakban mondott köszönet *Dronkának*, kit igen szép és értékes ajándékkal leptek meg. Az igazgató teljes meglepedését nyilvánította s kijelentette, hogy az államtitkársághoz előterjesztést tesz a tanfolyamnak novemberben leendő folytatására.

— **A kollegisták** Székelyudvarhelyt mult vasárnap ismét kitétek magukért. Olyan husz pontból álló sorrenddel tartották meg évzáró tornavizsgájukat, amilyent Erdélyben alig ha egyetlen középiskola is produkálhat. Zilahi *Sebess József* tornatanár, ez a szerény, de szakmájában kiválóan képzett, az ifjuság testi, lelki

fejlődésének valóságos ezermestere, büszke lehet az 1921. június 5-iki fényes eredményeire. Növendékei tisztelettel és mégis szeretettel veszik körül. A kitűnően sikerült tornavizsgát igen nagy és válogatott közönség élvezte végig s a gyepen rögtönzött tánckostoló fejezte be a diákzenekar nagyszerű játéka mellett.

— **A gabona belső forgalmát** a minisztertanács teljesen szabaddá tette. E szerint az összes gabonaneműek és az azokból készült cikkek zár alá helyezését megszüntette és az ország területén belül a gabona szabad kereskedelmét visszaállította. A rendelet megszünteti egyuttal az engedélyek kibocsátását és az egy százalék beszedését is.

— **A rk. főgimnázium tanári kara és ifjusága** egy napra terjedő kirándulást rendezett f. hó 4-én a Kadicsfalva mellett fekvő, igen szép kilátást nyújtó Reztetőre. A kirándulásnak kedvezett az idő s így a tanulóik igen jól szórakoztak a szabad természet ölen.

— **A városi uszoda** rendezését *Szakáts Zoltán* polgármester munkába vétette. Közlekedésről teljesen rendben a közönség használatára bocsátják.

— **A ref. egyház** Székelyudvarhelyt e hó 4-én tartotta meg fényesen sikerült műsoros estélyét a Bukarest-szálló színháztermében. *Kónya Jancsi* nyitánya után, Guthi „Házassodjunk” c. 3 felvonásos bohózatát adták elő *Vákár Vilmos* kitűnő rendezése- és közreműködésével. A műkedvelők összjátéka meglepő volt. Ebből is kitűntek *Kovács Perzsi*, *Magyari Erzsébet* és *Szabó Irén* a hölgy-szereplők közül. *Szöcs Tibor* és *Szász József* pedig szintén kabinetalakításal jeleskedtek. Az estély sikere érdekében *Vajda Ferenc* esperes fáradozott és az egész siker kiválóan az ő érdeme. A műsört reggelig tartó táncmulatság követte.

— **A tisztviselők fizetését** javítani fogja az állam. A pénzügyminisztériumban már megkezdtek a törvény előkészítését A fizetésemelés visszaható érvényüleszáprilis elsejére.

— **Elégett kisleány.** Zetelakáról érkezett hír szerint — ott *Boros Vilma* nevű kisleány elégett. A törvényszéki vizsgáló bizottság ma fog kiszállni a helyszínére.

— **A rendőrprefektus, mint csodaorvos.** Már sok mindent megirtunk *Crăciun Miklós* székelyudvarhelyi államrendőrségi prefektusról, de azt nem tudtuk, hogy még csodaorvos is kitélik belőle. Az eset ez. *Crăciun* rendőrprefektus a város legszebb utcájában, a Str. Bulev. Regele Ferdinand (Kossuth-u.) legélénkebb részén lakik. Amint ablakából kitekint, két mankón járó és kéregető emberre lett figyelmes, aki a kávéház előtt levő vendégeket háborgatja. Mihelyt a koldus tovább sántikál, mankóját pihentetve, kezdett anélkül is járni. A prefektus, mint szakértő rögtön észrevette az ügyes szimuláns csalafintaságát és a rendőrrel a hivatalos helyiségbe felvitette. Ott aztán a prefektus fokrolokra kiderítette, hogy az öreg nem is olyan sánta. Mikor a rendőrrovról és a sántító lábának infelm-

széséről tett említést, a koldus azonnal eldobta mankóit s hálából, hogy ötlet ily gyorsan meggyógyította a prefektus — még a rendőrségi udvart is kisöpörte és pedig mankó nélkül. Jó lesz figyelni, mert mostanában nagyon gyakoriak az ilyen álkoldusok.

— **Új vasuti mozdonyok** érkeztek a C. F. R. birtokába Ausztriából. A közlekedés rövidesen javulni fog.

— **Az eszperantó világszövetség** augusztus havában tartja kongresszusát Prágában. Ez alkalommal az összes nemzetekhez felhívást intéznek, amelyben rámutatnak az eszperantó nagyfontosságára a nemzetközi érintkezésben.

— **Halálozás.** Ditrói *Siklody Istvánné* szül. *Putkovszky Irén* nyug. tanárnő, 61-ik éves korában elhalt Székelyudvarhelyt, honnan hült porait tegnap d. u. Brassóba szállították és ott helyezik örökös nyugalomra.

— **A zsebtolvajoktól** Tövis állomáson óvakodni kell, mert ott — mint a székelyudvarhelyi államrendőrségtől értesülünk — mostanában a lopások gyakoriak.

— **Bűnügyi főtárgyalás.** A székelyudvarhelyi törvényszék Dr. *Adorján* táblabíró elnöklésével nagyszabású főtárgyalást kezdett meg a tegnap. A vádat Dr. *Voszka* ügyész képviseli. A főtárgyalás vádlottjai *Molnár Mihály* gyergyóditrói születésű, 32 éves és a vele élt *Barabás Biri* 30 éves, odorhei születésű és lakos. Az összes bűnfelek előttük vannak felhalmozva: bicikli, méhkasok, utazókosár, ékszer, ezüstnemek, tolvajkulcsok, lakatok, furók stb. Több rendbeli zsarolással és lopással vannak terhelve. A főtárgyalásra 14 sértett és tanu van megidézve. A vádlottak okonokul tagadnak, de a tanuvallomások sulya alatt mégis kénytelenek tetteiket beismerni. Lapunk zártakor a főtárgyalás nagy közönség érdeklődése mellett még tart. Az eredményről jövő számunkban hozunk tudósítást.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. J. sz. H. cikkét nem közölhetjük. A vitát befejezettek nyilvánítjuk, mert a közérdeket szemelyeskedéseknek alárendelni nem akarjuk.

E. F. B. Roznava (Rozsnyó) Jól sejtetted. *Czakó Ambró* a Budapestben megjelenő „Független Szemle” szerkesztője, volt osztálytársam. Eredetileg *Czucz* nak hívták. Ő is kath. pap volt és reverendáját tanári állással cserélte fel. *Józan* előadását én is élvezettel olvastam. A lapot indítjuk. Ügyemben még nincsen döntés, húzzák-halasszák — a meddig lehet. Tudsz-e már csehül?

Harmonium jó karban levő 10 változatú eladó. Cim Patafalvi tanító.

A „Bukarest” kávéházban minden este *Kónya Jancsi* hirneves cigányprimás teljes zenekarával a legújabb budapesti és bécsi sláger darabokkal szórakoztatja a közönséget.

Székelyföldi gyógynövények gyűjtése és értékesítése.

Még f. é. február 6-án szövéttük a „Székely-Udvarhely” hasábjain, hogy micsoda fontos gazdasági és népjóléti érdek fűződik e kérdés helyes megoldásához. Megkértük tanítóinkat, hogy nálunk vadon termő különféle gyógynövények gyűjtésére hívják fel székely népünk figyelmét.

Szavunk nem hangzott el hiába. Brassóban gyógynövények értékesítésére részvénytársaság alakult 5 millió leu alaptőkével. Cine Chimico — Farmaceutia. Societate Anonimă (Braşov Strada Brutari 2 (Sütő utca). A részvénytársaságnak eddigelő Kolozsvárt van még fiókja és ha a Székelyföldön is megindul e téren a munka és tanítóink, papjaink vállvetve versengenek e fontos kereseti ág meghonosításában, bírjuk a társaságnak ígéretét, hogy egyelőre beváltási központot, rendesen működő fiókot állítanak fel a Székelyföldön is.

A külföld legműveltebb államaiban nemcsak vadon gyűjtik, hanem mesterségesen és nagyban termelik a milliókat jövedelmező gyógynövényeket, addig itt nálunk annyi más még ki nem aknázott drága kincs mellett, vadon teremnek meg a legkülönbözőbb, a legnagyobb gyógyhatású és nagymennyiségű gyógynövények. Itt, tehát ezzel foglalkozni

igazán érdemes, mert kevés fáradsággal nem kicsinylendő tényezőjét képezheti éppen a legszegényebb családok keresetének.

Ha megfelelő készséget látunk, a gyógynövények gyűjtésére, szárítására vonatkozólag bővebben kitérünk. Itt csak néhány közismert gyógynövénynek jelenlegi piaci árát jegyezzük meg. Az árak kilogrammonként értendők.

Hegyi árnik (koppanőr) gyökere 4 leu; levele 3 leu; virágja 5 leu. Fenyőbors (gyalogfenyő boróka) 2—3 leu.

Ökörfarkkóró virágja 12—15 leu. Orvosi szikfű (székfűvirág, kis kamilla) 6—7 leu.

Erdei mályva (nagy papsajt) virágja 9—10 leu; levele 2 leu,

Fehérmályva gyökere 13—14 leu; levele 3—4 leu, virágja 4 leu.

Kereklevelű mályva (közönséges papsajt) levele 4 leu.

Macskagyökér (macskafarok, macskagyöngyöke, terjékfű, fordulófi, szentmagdolnafi) gyökere 11—12 leu.

Keskenylevelű utifű (lándzsáslevelű utifű) levele 4 leu.

Bodzafa virágja 7—8 leu.

Anyarozs 40 leu.

Beléndek (bolondító csalmatok, beléndfű) levele 7 leu.

Maszlagos nadragulya (kendőző farkas cseresznye, erdei matraguna) levele 6 leu, gyökere 7 leu.

Körisbogár 40 leu.

A munka nemesít és boldogít. Székely népünk sorsának megjavításaért, a sok pusztuló érték megmentéséért föl hívjuk ismételten papjaink, tanítóink figyelmét.

SZÉKELY GAZDA.

Megszűnt a kényszerfuvar.

Aligha közölhetnénk örvedetesebb hírt székely népünkkel, minthogy Dr Cornea Tamás, Udvarhelyvármegye prefektusa, e vármegye területén a kényszerfuvarozást megszüntette. Nagy története van ennek a fuvarozásnak. Háttérét hosszadalmas volna bevilágítani.

Maga a tényállás röviden ez: Mult évben a tűzifa ára hirtelen felszökött. A korona bankjegyek bőven omlottak. Pénz senkinek sem kellett. Az árukat visszatartották. Megszűnt a fahozatal. A tél közeledett. Pénzbevitel után a tisztviselők fizetést nem kaptak. Fa azonban kellett nemcsak nekik, hanem a hivataloknak is.

A kényszer helyzet kényszeri teremtet. Két élelmes ember ezt kihasználva, ajánlatot tett, hogy 600 K-ért ölfát szállítanak, ha a hatóság kényszerfuvarral támogatja őket.

Az egyezés megtörtént. A tűzifa szállítása lebonyolítást nyert. A két vállalkozó pedig csak nyert és nyert mert az ölfá fuvarért 120 K-t, a fá-

ért mondjuk 120 K-t, összesen 240 K-t fizetett s ezzel szemben 600 K-t kapott. Így nekik minden öl fa 360 K-t jövedelmezett.

De megtörtént az a visszaélés is, hogy Parajd birtokosai 24,000 K váltásdíjat, Székelyfancsal burgonyát, Firtosvárálja tojást adott a kényszerfuvar helyett a vállalkozónak és így végeredményben jobbról is, balról is nekik füttyölt a fülemile.

Ha valahol renitenciát tapasztaltak, mint pl. Oroszhegy községben, izgatással vádolták meg a székelyeket és letartóztatták. Így járt Péter Antal kovácsmester és Vass Sz. János is, kik 6 napig voltak vizsgálati fogságban Oroszhegyből.

Az ügyüket székelyeink Dr Borosnyay Pál székelyudvarhelyi ügyvédre bízták, aki tényleg elismerést érdemlő ügybuzgósággal és teljesen önzetlenül küzdött e visszas helyzet megszüntetéseért, ami most sikerült is.

Székely népünk a legnagyobb hálaival van eltelve úgy Dr Borosnyay, mint Dr Román Valér kolozsvári ügyvédek iránt, akik ez ügyben teljesen díjtalanul fáradoztak.

Közelebről Pál Tamás Márton vezetésével Péter Antal, Vass Sz. János, Szőke Gyula, Pál Antal György, Lőrincz Dénes, Gergely György János, Simó Mózes Oroszhegyből, ifj. Bodó Ignác közs. bíró és Bodó Ignác székelysenkirályról személyesen köszönték meg az ügyvédek emberbaráti szíveségét; felkérve a „Székely-Udvarhely” szerkesztőségét is, hogy hálijukat hozza nyilvánosságra.

Fordításokat

magyar, német és román nyelvre elvállalunk. Kérvények fogalmazásánál három nyelven mérsekelt díjazásért eszközöljük. Szíveségből felvilágosítással szolgál a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatala Odorhei Székelyudvarhely) Boulevardul Regele) Ferdinand (Kossuth-u.) 31. sz.

Hirdetmény.

Oroszhegy község vadászati joga 1921 évi július 2-án délelőtt 8 órakor Oroszhegy község házánál nyilvános szóbeli árverésen 1922 február 1-től kezdődő 6 évre a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár évi 100 leu.

Egyéb árverési feltételek az oroszhegyi jegyzői irodában megtekinthetők.

Oroszhegy, 1921. június 3.

Előljáróság.

Eladó építési anyagok.

Békebeli kitünően égetett 30,000 téglá, 70—80 folyóméter faragott kő, 3 vasgerenda, 20 ajtótok, fa-anyagok, 1 építéshez való szivattyu eladó Székelyudvarhelyt, Bethlen-utca 41. sz.

Eladó ház és üzlet-helyiség

Székelyudvarhelyt, Petőfi-utca 31. sz. alatt két lakosztály és egy üzlet-helyiségből álló teljesen jókarban levő kőház azonnal eladó. Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal. 1—2

Téli-nyári állandó alkalmazásra egy jóra való embert szolgának azonnal felvesszünk. Cim e lap kiadóhivatalában, Kossuth-utca 31. sz.

Eladó 1 Hoffer és Schrantz-féle 600-as cséplőgarnitúra benzín motorral; értekezhetni Hánn József kereskedőnél Székelyudvarhely.

Egy liter jó bor

már 9 leuért, egy liter vörös bor 12 leuért kapható Orbán és Markovits bornagykereskedőknél Székelyudvarhelyt, Kőkereszt-tér 5. Nagyobb vételnél kedvezményes ár.

Legszébben mos és tisztít a székelyudvarhelyi első Gőzmosóda

Odorhei (Székelyudvarhely) Str. Horia (Kornis-utca) 12. sz. Vidéki postaküldeményeket is gyorsan és pontosan teljesít: Joo Mihályné, 1—2 tulajdonos.

Szejke-gyógyfürdő

Udvarhelyvármegyében, a tengerszine felett 568 m. magasan fekszik. Székelyudvarhely várostól 3 1/2 km. Vasuti, posta- és távirdaállomás. A szejke vizet belsőleg és külsőleg jó sikerrel használják: tulságos savképződéssel járó gyomor bajoknál, bélhurutoknál, alhasi pozsgánál, aranyeres bántalmaknál, vizeleti szervek, különösen vese- és hólyagkövesülési bántalmaknál, angolkórnaál, köszvény, csúz, zsugorodás, idült kútegek, renyhe lábfelekelyek, bőrbetegségek eseteiben. Fürdőidény május 15-től szeptember végéig. Szobákat butorozva úgy a fürdőn, mint a közel eső városban állandóan lehet kapni. Társaskocsi-közlekedés naponta 2 óránként. — Fürdő-árak: 1-szeri melegfürdő 8 leu, bérlet 12 fürdőre 80 leu. Kocsi a fürdőre és vissza a városba 7 leu. Butorozott szoba a fürdőn naponta 20 leu; ágynemű nélkül havonta 400 leu; butor nélkül 1 óra 200—300 leuig. Étkezés a fürdővendéglőben naponta reggeli, ebéd és vacsora abonálva 20 leu, egész hónapra 540 leu — étlap szerint. Kitünő hegyaljai borok. Mindennap térzene. Székelyudvarhely városban közel 20 női és férfi kitünő orvos van. Báro Orbán Balázs, a Székelyföld ragyogó emlékü nagyemberének ez áldott kénes, konyhasós vizü fürdőjét Ágh János okl. gyógyszerész bírja, a kinek címere Odorheiu (Székelyudvarhely), Szejkefürdő minden megkeresés intézendő.

Olcsó árak!

A bőrarak esökkenése folytán cipőárainkat lényegesen redukáltuk.

„TURUL”-cipőgyár R.T. Timisoara. Fiókraktár: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 9. sz.

Gyomra ellen vétkesek,

Ha »Szejkén« nem étkezik!
Gyógyszerészné vendéglős,
Nagyszerűen süt és főz.

Gyógyszerész a bérlője,
Gyógyító a fürdője.
Vendéglátó Ágh János,
Csupa szív és jószágos.

Étel, ital kitünő;
Oh beh áldott jó fürdő!

Ha előjött köszvénye,
Költözzék a »Szejké«-re!
Ne menjen más fürdőre:
Meggyógyul itt őszire!...

„Apolló“ kéhitővíz
a háziasszonyok öröme!**Női ruhák,**

pongyolák, bluzok, női férfi és
gyermek **fehérneműek,**
menyasszonyi kelengyék,
leányka és fiugyermek ru-
hák, legkényesebb estélyi és
utcai ruhák olcsón, pontosan,
a legújabb divat szerint ké-
szülnek; átalakításokat lelki-
ismeretesen végez.

Dolvig Keresztélyné
Székelyudvarhelyt, Kornis-
utca 14. szám alatt (emelet).

Eladó ház üzlethe-
lyiséggel és **kovácsműhellyel** Str. Princi-
pessa Elisaveta (Bethlen-utca) 26.**„PATYOLAT“**

illatos bőr- és vászoncipő fehérítő
a legjobb! Békeminőség! Vigyáz-
zunk a névre!

Odorhei r. t. város tanácsától.
Szám: 1565 - 921. k. i.

Hirdetmény.

Odorheir. t. város tanácsa pályázatot
hirdet a Strada Regele Ferdinand
(Kossuth-utca) alsó 330 m. hosszú,
6 m. széles szakaszának gomboly-
kövel való újbóli kirakására.

Az ajánlat teendő: a régi burkolat
felszedésére, a kikerülő kőanyag
selejtezése és a szükséghez képest
új, megfelelő kőanyaggal való pótlá-
sára, az ágyazathoz szükséges 10
cm.-es homokréteg szállítására és
az újkövezet lefektetésére.

Az ajánlati egységár négyzetméter
területre vonatkozzon.

A zárt írásbeli ajánlatok a város
polgármesteréhez címezten 1921.
évi június hó 21. napjának d. e.
10 óráig, a szóbeli árverés megkez-
déséig nyújtandók be.

Bővebb felvilágosításokat a városi
főmérnök ad a hivatalos órák alatt.
Odorhei, 1921. június 1-én.

G. Sibian, polgármester.

Cenzurat: Cornel Sirca

Felméréseket, birtok
megosztá-
sokat stb. jutányos árban elvállal-
lok. Székelyudvarhely, Petőfi-utca 31.
szám. **Tisztavári Sándor,** bej.
birtokrendező s. mérnök. 1-2

Eladó ház. Székelyudvar-
helyt, Kossuth-
u. 40. sz. alatt, az udvaron egy ki-
sebb ház eladó. Bővebb értesítést
ad e lap kiadóhivatala.

A székelyudvarhelyi első asztalos iparszövetkezet

Székelyudvarhelyt, Bulev. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 40. sz., a posta-udvarban hátul

Elvállal minden, az asztalos iparhoz tartozó munkát.
Jó és pontos kiszolgálás. Jutányos árak. A n. é. kö-
zönség szives bizalmát kéri kész szolgálattal.

Gyarmathy, Kassay, Vizhányó és Cseke asztalosok.

BANCA CETATEA ODORHEI

Főintézet BRASSÓ, BUKAREST.

Elfogad átutalásokat bárhova. Folyósít olcsó kölcsönöket, elfo-
gad betéteket magas kamattal, finánciroz kereskedelmi
és ipari vállalatokat. Külföldi pénzeket bevált Vidéki megbiz-
ható ügynököket jutalék mellett alkalmaz. Értekezhetni lehet a
bankhelyiségben.

FIGYELEM! Tisztelettel értesitem a t. vásárló közön-
séget, hogy a raktáramon levő kartono-
kat, ing- és belésszőtéseket, női ruhapasztnakat és fejkendőket

a napi árnál is olcsóbban

kiárusítom, miután ezen cikkeket raktáron többé nem tartom.
— Együttal felhívom a t. közönség figyelmét nagymennyiségű
gyapjuszövet **ujdonságaimra,** melyeknek árai meglepő olcsók.
— Raktáron vannak a híres sepsiszentgyörgyi szőttesek nagy-
választékban, női és férfi házilag készített fehérneműek, ágy- és
asztalneműek béllés és hozzávalók stb.

Szives pártfogást kér: **LÖBL R.**

**Kereskedők, Szövetkezetek, Fatalepek
és Fogyasztók figyelmébe**

ajánljuk, hogy nagybani üzletünket Odorhei (Székelyudvarhely)
Bulev. Reg. Ferd. (Kossuth-utca) 56. sz. alatt megnyitottuk, ahol
pas, fűszer, gyarmat- és szövetárak,
kitünő fajborok, továbbá gyermek- és férficipők a legolcsóbb
napi árakon kaphatók. Tisztelettel: **BANCA CETATEA.**

MINDEN VASÁRNAP

s így ma és esütörtökön este 8 órától kezdve
izletes **flekken, cigánypecsenye és borju-
pörkölt** elsőrendű zene és kellő világítás mel-
lett a Fernengel-féle **SÓSFÜRDŐ** vendéglő

KERTHELYISÉGÉBEN

A fürdő — péntek kivételével — mindennap nyitva
van. — **Allandóan** kaphatók **hideg és me-
leg ételek,** cukrászsütemény, fagylalt, jeges-
kávé, bor, sör, likör, konyak, pezsgő és minden-
féle hűsítő italok. **Elsőrendű kuglipálya,**
billiárd, dominó és sakk áll a m. t. kö-
zönség rendelkezésére. — Olcsó árak, szolid, há-
zias és pontos kiszolgálás!

Szives pártfogást kér **Nagy Albert,** bérlő.

GÉPSZIJJAKAT

szinbőrből mindenféle géphez,
legolcsóbb napi árak
mellett, megrendelésre

48 óra alatt szállít:

Weinberger Bernát
bőrkereskedése Odorhei (Szé-
kelyudvarhely) Bulev. Regele
Ferdinand (Kossuth-u.) 27. sz.
(a Drogueria mellett.)

„DESINFORM“

fertőtlenítőszer a legtekélyesebb!

Legszebb, legdivato-
sabb, **legolcsóbb,**
mert a **legjobb**

női, férfi és gyermekcipők

Székelyudvarhelyt,
Árpád-utca 7. sz. a.

UNGAR JÓZSEFNÉL

kaphatók.

Vidéki megrendelése-
ket is pontosan teljesít.

Présel, pányol

s legszebben

fest és tisztít

selyem, bársony, férfi és női
ruhákat, végárukat, háziszót-
tes posztókat

SUAÁB ANDOR

első barcasági ruhafestő és vegy-
tisztító gyára BRASSÓ.

Gyűjtőde:

Szentkocsis János utóda cég
Székelyudvarhely, Batthyány-tér 4.

„OTTILIA“ men-
tholos
sós borszesz minden eddigit
felülmúl!

Butor nagyraktár!

Mindennemű butor a
legegyszerűbbtől a
legfinomabb kivite-
lig állandóan raktá-
ron kapható —

kicsinyben és nagyban!

BALÁZSKÁROLY

butorraktárban
Bulev. Reg. Ferd. (Kossuth-u.) 27.

Fest és mázol,
címfestést, fénye-
zést, régi butorok
üzleti portálok
felújítását stb. pontosan
teljesíti **ZITZMANN**
és **BUGL** Székelyud-
varhelyt, Kossuth-utca
11. szám.